

Т.К. Kuranda, Head of Department
О.Р. Kochetkova, Head of Section
А.В. Osadcha, Senior Researcher

FINANCIAL SUPPORT OF SCIENTIFIC AND TECHNICAL PRIORITIES IN THE WORLD AND UKRAINE

Abstract. *The article analyzes the state of financial support of scientific research and development in the leading countries of the world according to information from foreign sources and Ukraine according to the monitoring of the implementation of priority directions of science and technology development.*

Keywords: *scientific research and development, priority direction, financial support, monitoring, scientific and technical products.*

Т.К. Куранда, зав. отдела
Е.П. Кочеткова, зав. сектора
А.В. Осадчая, с.н.с.

ФИНАНСОВОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИХ ПРИОРИТЕТОВ В МИРЕ И УКРАИНЕ

Резюме. *В статье проанализировано финансовое обеспечение научных исследований и разработок в ведущих странах мира по данным информационных зарубежных источников и в Украине — по данным мониторинга реализации приоритетных направлений развития науки и техники.*

Ключевые слова: *научные исследования и разработки, приоритетное направление, финансовое обеспечение, мониторинг, научно-техническая продукция.*

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Куранда Тетяна Костянтинівна — зав. відділу Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації, вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03680; +38 (044) 521-00-02; kuranda@uintei.kiev.ua

Кочеткова Олена Петрівна — зав. сектору УкрІНТЕІ, вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03680; +38 (044) 521-00-29; kochetkova@uintei.kiev.ua

Осадча Анастасія Борисівна — с.н.с. УкрІНТЕІ, вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03680; +38 (044) 521-00-29; osadcha@ukrintei.ua

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Kuranda T.K. — Head of Department of Ukrainian Institute of Scientific, Technical Expertise and Information, 180, Antonovycha Str., Kyiv, Ukraine, 03680; +38 (044) 521-00-02; kuranda@uintei.kiev.ua

Kochetkova O.P. — Head of Section of UкрІNTEI, 180, Antonovycha Str., Kyiv, Ukraine, 03680; +38 (044) 521-00-29; kochetkova@uintei.kiev.ua

Osadcha A.V. — Senior Researcher of UкрІNTEI, 180, Antonovycha Str., Kyiv, Ukraine, 03680; +38 (044) 521-00-29; osadcha@ukrintei.ua

ІНФОРМАЦІЯ ОБ АВТОРАХ

Куранда Т.К. — зав. отделом УкрІНТЭІ, ул. Антоновича, 180, г. Киев, Украина, 03680; +38 (044) 521-00-02; kuranda@uintei.kiev.ua

Кочеткова Е. П. — зав. сектором УкрІНТЭІ, ул. Антоновича, 180, г. Киев, Украина, 03680; +38 (044) 521-00-29; kochetkova@uintei.kiev.ua

Осадчая А. В. — с.н.с. УкрІНТЭІ, ул. Антоновича, 180, г. Киев, Украина, 03680; +38 (044) 521-00-29; osadcha@ukrintei.ua

УДК 338.24; 338.723

О.В. ПРУДКА, с.н.с.

КИТАЙСЬКИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Резюме. *Основним фактором сталого економічного зростання є конкурентоспроможність, яка спирається на інноваційну активність бізнесу. Розвиток національної економіки все частіше обумовлюється оновленням технологій, освоєнням нових ринків і організаційними нововведеннями (інституційними інноваціями). Оскільки реалізація цього курсу вимагає вироблення механізмів та інструментів підтримки державою інноваційної*

діяльності суб'єктів економіки, необхідно вивчати успішний світовий досвід. Особливо цінним є аналіз досвіду з організаційних нововведень, використання яких дозволяє істотно просунутися у сфері інновацій, підвищити конкурентоспроможність підприємств реального сектору економіки та національної економіки загалом. У статті показано, що нині в Китаї вже розроблено і впроваджено багато офіційних документів і нормативних актів, що визначають основні напрями інноваційного розвитку промисловості. Доведено, що для стійкого зростання промисловості на основі створення сприятливих умов для інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств необхідним є сприяння держави в спрямуванні інвестиційних ресурсів у інноваційні проекти, а також потрібна розробка програм із підтримки інноваційної діяльності окремих галузей і регіонів.

Ключові слова: Китай, інноваційна діяльність, державна підтримка, технопарки, пільговий режим роботи, зона високих технологій.

ВСТУП

В умовах глобалізації перед країнами ставиться завдання забезпечення конкурентоспроможності національної економіки. Найбільш успішними в цій ситуації стають країни з розвинутою науковою, технологічною та фінансовою інфраструктурою, здатні виготовляти наукоємну продукцію. Активізація інноваційної діяльності сприяє підйому і подальшому розвитку економіки, її технологічній і соціальній модернізації. За допомогою інновацій створюються нові та розширюються діючі виробництва, з'являються додаткові робочі місця, забезпечується освоєння і вихід на ринок нових товарів і послуг. Отже, проблеми підвищення ефективності економіки та конкурентоспроможності продукції тісно пов'язані з прискоренням розвитком інноваційної сфери.

Тенденції розвитку сучасної економіки зумовлюють певну еволюцію форм організації інноваційної сфери. Ефективними формами все частіше стають інтегровані утворення, які забезпечують взаємодію науково-технічного, освітнього і виробничого потенціалів, прискорення інноваційного процесу та підвищення його результативності, а також стимулюють комерціалізацію науково-дослідних та інноваційних розробок. До основних інтегрованих утворень відносяться технопарки, які за умови відповідної системи управління та державної підтримки сприяють ефективній реалізації інноваційного потенціалу країни.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

За умови визнання на державному рівні важливості створення, збереження і підтримки технопарків як ефективних форм організації інноваційної діяльності, де втілюється стратегія стимулювання економічного зростання, перехід до інноваційної економіки відбудеться природно. Така стратегія потребує науково обґрунтованого підходу до оцінки національної практики та досвіду економічно розвинутих країн із розробки і реалізації заходів державної підтримки діяльності інноваційних підприємств.

Досвід розвинутих країн із функціонування зон інноваційних підприємств (технопарків) підтверджує їх ключову роль у створенні науково-технічної бази для вирішення соціально-економічних завдань. У зв'язку з цим дослідження й оцінка іноземного досвіду створення механізмів державної підтримки таких підприємств, особливостей становлення та керування їх розвитком набуває актуальності.

Аналіз іноземного досвіду надає узагальнену картину кращих практик, які довели свою дієвість, підходів до комплексного механізму державної підтримки інноваційних підприємств. Розв'язання проблеми державної підтримки інноваційних підприємств із метою переходу до інноваційної економіки є актуальною для України.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідженнями китайського підходу зі створення інноваційних підприємств займається численна кількість дослідників, наукових установ різних країн та установ, пов'язаних із КНР. Зокрема, геополітичне становище Російської Федерації зумовлює підвищену цікавість суб'єктів підприємницької та науково-технічної діяльності до досвіду КНР у сфері інноваційного підприємництва. Наприклад, Міністерство зовнішньоекономічної діяльності надає систематизовану інформацію щодо діючого законодавства, стану економіки та актуальну інформацію про основні вільні економічні зони Китаю. Торгові представництва РФ у КНР готують щорічні огляди стану та ефективності економіки й основних напрямів зовнішньоекономічної діяльності Китаю. Технопарки РФ приділяють увагу складанню відповідних аналітичних довідок й оглядів для запозичення відповідного досвіду [1–3].

У своїх дослідженнях Є. Клочіхін розглядає історичні та культурні особливості китайської науки і техніки, ключові параметри інституційного та політичного розвитку Китаю в сфері науки та інновацій з метою зрозуміти причини значних економічних успіхів КНР. При цьому до-

сягнення КНР порівнюються з успіхами інших держав, включаючи країни BRICS і США [4].

Досвід Китаю детально аналізували й все-світні організації, наприклад, ОЕСР. В своєму останньому огляді організація розглядає саме вплив політики на зміцнення науково-технічного потенціалу країни, підвищення її конкурентоспроможності та підтримки економічного і соціального розвитку. Також, ОЕСР акцентує увагу на тому, що Китай визнає необхідність подальшого вдосконалення своєї системи науки, розробок та інновацій, яка повинна відповідати запровадженій у 2012 р. Національній стратегії розвитку інновацій та виключити дублювання цілей, їх дисперсію та недосконалість [5].

Отже, різні аспекти формування та здійснення науково-технічної та інноваційної політики розроблялися багатьма дослідниками, установами та організаціями, але цілісного теоретичного уявлення про роль інституційних форм підтримки інноваційного розвитку галузі ще не вироблено. До теперішнього часу в науковій літературі недостатньо глибоко розглянуто формування інфраструктурного середовища інноваційного розвитку високотехнологічного сектору Китаю як основи нової промислової та економічної політики.

Мета роботи — дослідження та аналіз китайського підходу зі створення інноваційних підприємств.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ

У 80-ті роки ХХ ст. у Китаї порушили питання подолання науково-технічного відставання від розвинутих країн, що стимулювало запровадження у 1982 р. програми інновацій у соціально-економічній сфері на основі ідеї створення наукових парків.

Оскільки було необхідно реалізовувати великомасштабні інноваційні та науково-технічні проекти, уряд КНР розпочав утілення широкої програми зі створення наукових парків, бізнес-інкубаторів і спеціальних технологічних зон для забезпечення експортного виробництва. Так, у 1985 р. в м. Шеньчжені уряд безоплатно виділив землі (316 га) і профінансував роботи зі створення першого наукового парку. Місце в парку надавалося за умови виконання кількох умов. Наприклад, фірма, яка претендувала на ділянку, повинна була мати права власності на передові або нові технології і можливості для їх впровадження, а її виробництво мало бути експортноорієнтованим.

Цим фірмам уряд КНР надавав значні пільги (наприклад, податкові канікули, привілеї у сфері експорту та імпорту, науково-технічні гранти тощо). Фірмам-учасницям кредити виділяли

державні банки під низькі відсотки. За десять років роботи парку “Шеньчжень” було розроблено понад 90 нових технологій і продуктів, багато з яких завоювали міжнародне визнання.

Основною організаційною формою інфраструктурної підтримки інноваційного розвитку підприємництва є так звані Зони нових і високих технологій (ЗНВТ) — China National High-Tech Industrial Development Zone або технопарки.

Під “технопарком” у китайських джерелах зазвичай розуміють зону вільного економічного розвитку, основне завдання якої — розробка нових технологій і розвиток сучасних інноваційних виробництв. Як правило, технопарки існують у формі вільної економічної зони, де об’єднуються сили науки, освіти, держави і ділового світу. Останніми роками перед технопарками країни гостро постало питання комерціалізації власної продукції та розробок.

Особливість китайських технопарків полягає в тому, що всі учасники розташовуються безпосередньо на його території. Технопарки Китаю включають виробничу зону і науковий центр. Завдяки цьому в одному місці концентруються науковий і підприємницький потенціали, венчурний капітал. У результаті їх взаємодії істотний розвиток отримують галузі прикладної науки, на базі яких виростає безліч наукоємних високотехнологічних компаній.

У березні 1986 р. уряд Китаю затвердив державну “Програму 863” з розвитку науки і техніки, яка пріоритетними напрямками розвитку наукоємних галузей визначала: мікроелектроніку та інформатику, аерокосмічну сферу, оптико-волоконний зв’язок, генну інженерію і біотехнологію, нові енергозберігаючі технології, природоохоронну техніку й обладнання для захисту довкілля та медичне обладнання [6].

У 1988 р. була прийнята генеральна програма “Факел”, спрямована на розвиток науки і техніки для якнайшвидшого впровадження у виробництво передових національних розробок. У рамках цієї програми підприємствам надавалась допомога в комерціалізації інноваційних розробок, які сприяють зростанню виробництва високотехнологічних товарів [7].

Практично ця програма стала продовженням “Програми 863”. Протягом наступних 10 років було засновано 2500 підприємств і організацій, які працювали на основі високих і нових технологій, освоєно близько 4000 видів наукоємної продукції. До реалізації програми залучили промислові потужності оціночною вартістю в 25,8 млрд дол. США, які стимулювали прибуток від проведення експортних операцій у розмірі 4,3 млрд дол. США. У результаті успішної реалізації програми “Факел” до кінця 1995 р. було

Програма інновацій в соціально-економічній сфері на основі ідеї створення наукових парків	Державна "Програма 863"	Генеральна програма "Факел"	Державний план пріоритетного впровадження науково-технічних досягнень	Науково-технічна програма соціального розвитку до 2010 року	Закон "Про сприяння малим і середнім підприємствам"	Закон "Про пайові підприємства китайського та іноземного капіталу"	Державний план середньо- і довгострокового розвитку в галузі науки і техніки на 2006–2020 роки
---	-------------------------	-----------------------------	---	---	---	--	--

Еволюція програм державної підтримки інноваційних підприємств у КНР

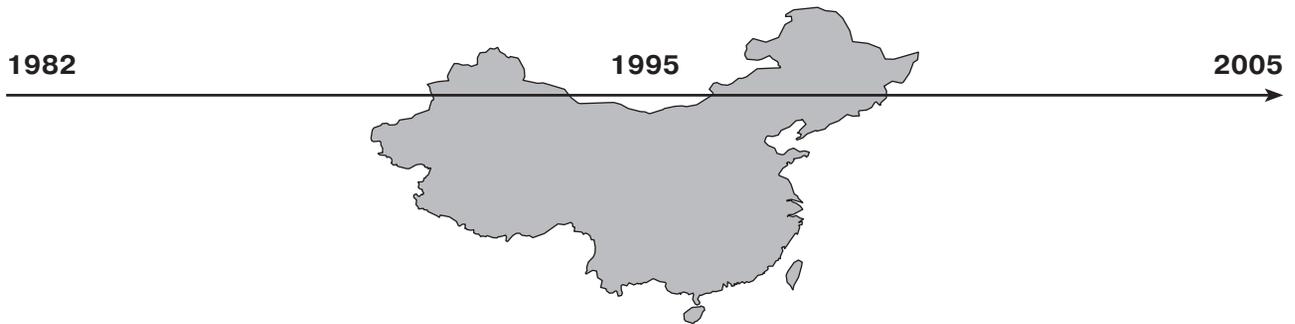

Рис. 1. Еволюція законодавства КНР

додатково вироблено промислової продукції на суму 79,5 млрд юанів, прибуток від продажу становив 69,2 млрд юанів, податкові надходження — 13,8 млрд юанів, надходження від експорту продукції — 1,08 млрд дол. США [3].

Етапи еволюціонування законодавства КНР, яке регулює державну підтримку науково-технічної та інноваційної сфер, за період 1982–2005 рр. представлено на **рис. 1**.

Для подальшої активізації інноваційної діяльності в діловому інноваційному секторі, зокрема на малих і середніх підприємствах (МСП), у 1987 р. уряд Китаю ініціював упровадження інкубаторів науково-технічних підприємств для пошуку та підтримки інноваційних проектів із подальшою їх реалізацією через створення високотехнологічних МСП.

Наступним етапом науково-технічного розвитку Китаю було створення у 1988 р. *Пекінської експериментальної зони нових і високих технологій*, що є найбільшим технологічним парком країни. На його території в 100 км² функціонують десятки навчальних закладів, 130 науково-дослідних інститутів і лабораторій, в яких зайнято понад сто тисяч фахівців. Другий за величиною технопарк Китаю — "Наньху" — розташований у м. Шеньяні та займає площу в 22 км². На його території знаходиться 12 ВНЗ, 30 науково-дослідних інститутів, 220 підприємств високих технологій, зокрема, 30 компаній з участю іноземного капіталу в розмірі понад 7 млрд дол. США. Технопарк "Наньху" спеціалізується на виробництві сенсорної техніки, цифрової контрольно-вимірювальної апаратури, робототехніки. Необхідно відзначити досить високу ефективність функціонування цього технопарку. За

підрахунками китайських фахівців, на кожен вкладений юань у "Наньху" припадає близько шести юанів вартості готової продукції.

У 1990 р. почав діяти державний план пріоритетного впровадження науково-технічних досягнень, джерелами фінансування якого стали в основному державні кредити, капітальні інвестиції, власні кошти підприємств, громадські заощадження, кошти галузей або провінцій. Це значною мірою сприяло розвитку інноваційного підприємництва в діючих і новостворюваних технопарках. Нині в Китаї технопарки функціонують по всій країні та в них діє приблизно 16,5 тисячі підприємств, зайнятих дослідною та впроваджувальною діяльністю. Завдяки державній підтримці вже на початку 1990 р. в Китаї почали створюватися так звані "Зони високих технологій" (технопарки), які є одним із видів адміністративно-економічних утворень з пільговими режимами роботи. Вони мають державну підтримку та пільгові режими роботи, встановлені владою відповідної провінції.

Загальна типологія існуючих у КНР адміністративно-економічних утворень із пільговими режимами роботи наведена на **рис. 2**.

Згідно з останніми даними на території Китаю діють такі основні адміністративно-економічні утворення з пільговими режимами [1; 8]:

- **п'ять спеціальних економічних зон (СЕЗ):** Шеньчжень, Чжухай, Шаньтоу, Сямень, Хайнань, а також прирівняний до них за статусом Новий район Пудун (Шанхай). П'ять СЕЗ були створені на східному узбережжі Китаю на початку 80-х років із метою залучення іноземних інвестицій. Нині СЕЗ продовжують відігравати значну роль у розвитку місцевої

Рис. 2. Типологія адміністративно-економічних утворень КНР із пільговими режимами роботи

економіки. У 2013 р. сумарний обсяг зовнішньої торгівлі цих зон збільшився на 14,7% порівняно з 2012 р. і становив 699,83 млрд дол. США, зокрема, експорт — 394,98 млрд дол. США (+13,6%), імпорт — 304,85 млрд дол. США (+16,2%);

- **90 зон техніко-економічного розвитку державного рівня:** у містах Пекін, Шанхай, Гуанчжоу, Тяньцзінь, Далянь, Харбін, Урумчі, Ухань, Чунцін, Ханчжоу, Шеньян, Чанчунь, Інкоу й інших великих містах;
- **114 зон нових і високих технологій,** зокрема, найбільш відомі з них:
 - технопарк “Чжунгуньцунь” в Пекіні;
 - парк високих технологій “Чжанцзян” в районі Пудун м. Шанхай;
 - парк високих технологій у м. Тяньцзінь;
 - відкрита зона високих технологій у м. Нанкін;
 - відкрита зона високих технологій у м. Ченду;
 - відкрита зона високих технологій у м. Гуанчжоу.
- **13 вільних митних зон:** у містах Шанхай, Тяньцзінь, Далянь, Гуанчжоу, Нінбо, Чжанцзяган, Хайкоу, Сямень, Фучжоу, Циндао, Шаньтоу, Чжухай, Шеньчжень.
- **14 зон прикордонного економічного співробітництва державного рівня:** у містах Хейхе, Суйфеньхе (провінція Хейлуцзян), Маньчжоулі, Ерлян (Автономний район Внутрішня Монголія), Хуейчунь (провінція Цзі-

лінь), Даньдун (провінція Ляонін), Інін, Боле, Тачен (Синьцзян-Уйгурський автономний район), Пінсян, Дунсінь (Гуансі-Чжуанський автономний район), Жуйлі, Ваньтін, Хекоу (провінція Юньнань).

➤ **Шанхайська зона вільної торгівлі.**

Крім пільгових умов, які надаються центральним урядом, місцеві адміністрації та Комітети з управління справами зони також розробляють додаткові пільгові пропозиції для заохочення і залучення національних та іноземних інвесторів. Наприклад, підприємства в зоні освоєння нових і високих технологій “Харбіні” користуються такими додатковими пільгами:

1. Підприємства (з дати акредитації) повністю звільняються від прибуткового податку за перші три роки, 50% податку (за тарифом 7,5%) оплачують за наступні три роки, і починаючи з сьомого року вони платять прибутковий податок повністю (за тарифом 15%*).

* Закон КНР “Про податок на прибуток підприємств” передбачає єдину ставку податку на підприємства з іноземним капіталом і власно китайським підприємствам. Ставка податку становить 25%.

Налог на прибыль предприятий // Консалтинговая группа “Окно в Китай”, 2017 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://chinawindow.ru/china/legal-information-china/chinese-taxation/enterprise-tax/>.

2. Підприємства, вартість виробництва на експорт яких перевищує 50% від річної валової продукції, оплачують прибутковий податок за тарифом 10%.

3. Імпортовані прилади та обладнання, призначені для проведення досліджень й освоєння високих технологій, які не випускає місцева промисловість, звільняються від митного імпортового мита.

4. Підприємства користуються пільговими умовами при проведенні капітального будівництва на території зони.

Деяким технопаркам надають спеціальні пільги для певних видів діяльності: фармацевтики, сільського господарства, інформаційних технологій тощо. У Китаї немає пільг по ПДВ, як правило, вони негативно впливають на розвиток ринку [9].

Варто зазначити, що на території китайських адміністративно-економічних утворень із пільговими режимами чітко регламентовано питання вкладення капіталу залежно від виду утворення або видів діяльності всередині самої зони. Інвестор чітко знає, на яких умовах йому доведеться працювати, наприклад, який характер митних пільг, термін і вартість оренди землі, розмір податкових пільг тощо. Також важливим є те, що система управління в самих зонах побудована як на внутрішньому, так і на макроекономічному рівнях. Усі рівні адміністрування спрямовані на створення максимально зручних для вкладників інструментів вирішення виникаючих питань [10].

У 1992 р. в Китаї за рішенням уряду почали організовувати "Центри виробничої підтримки МСП". У 1995 р. у країні була створена національна асоціація "Центрів виробничої підтримки", що представляє інтереси всіх структур розвитку МСП. Діяльність центрів спрямована на збільшення продуктивності підприємств сектору МСП і на підвищення їх конкурентоспроможності. Згідно з останніми даними нині в Китаї створено 1218 таких центрів, що діють у всіх регіонах і в багатьох містах країни. Ці центри спеціалізуються на машинобудуванні, матеріалознавстві, хімічній промисловості, сільському господарстві, аерокосмічній техніці, легкій промисловості тощо. Такі центри надають консультаційні послуги, впроваджують нові технології, здійснюють випробування продукції, забезпечують інформаційне обслуговування МСП, надають площі для інкубування нових МП, проводять навчання та підбирають фахівців для роботи на різних підприємствах. Загальна вартість основних фондів цих центрів досягла 16 млрд дол. США, а на їх фінансову підтримку з держбюджету щорічно виділяється 12,5 млн дол. США.

У 1996 р. було розпочато реалізацію науково-технічної програми соціального розвитку до 2010 р., спрямовану на підвищення якості життя та поліпшення якості довкілля, гармонізацію відносин людини з природою і сприяння науково-технічному прогресу в соціальній сфері. Ця програма охоплювала охорону здоров'я, вдосконалення комунального господарства, раціональне використання природних ресурсів і охорону довкілля, поліпшення екологічного середовища і захист від стихійних лих.

У 1998 р. уряд КНР виділив близько 120 млн дол. США на створення Фонду середніх і малих підприємств науково-технічного профілю, призначеного для формування механізмів ризикових інвестицій і трансформації науково-технічних досягнень у реальне виробництво. Отже, передбачалося забезпечити швидкий технологічний розвиток МСП, які виробляють складну продукцію, найбільш затребувану на світових ринках.

Важливим етапом для розкриття науково-технічного потенціалу сектору МСП стало створення національної системи розвитку інноваційної діяльності, заснованої на:

- 1) розробці загальної стратегії щодо інноваційних МСП;
- 2) створенні адміністративного органу з координації інноваційної діяльності в секторі МСП;
- 3) наданні податкових преференцій для МСП, що модернізуються;
- 4) створенні системи фінансової підтримки інноваційного розвитку;
- 5) забезпеченні інформаційного, консультативного та технічного обслуговування інноваційних МСП;
- 6) створенні бізнес-інкубаторів, технопарків і спеціальних технологічних зон для підтримки МСП, що швидко розвиваються;
- 7) сприянні в організації венчурних фондів для МСП.

Враховуючи виявлені недоліки політики стимулювання минулих років, уряд Китаю з 2000-х рр. розширив спектр підприємств, що мають право на податкові пільги. Для отримання податкових пільг більше не потрібно бути резидентом технопарку або виробляти продукцію на експорт. Акцент у політиці зроблений на підтримку новостворених підприємств. Систему податкового стимулювання доповнено інструментами, які стимулюють участь приватних інвесторів у венчурному фінансуванні інноваційних підприємств.

Державне регулювання діяльності науково-технічних організацій, технопарків та інженерних центрів проявляється, перш за все, у визначенні

напрямів досліджень і в розвитку високотехнологічних виробництв, а також у бюджетному фінансуванні стратегічно важливих розробок. Успіх у розвитку технологічних парків і бізнес-інкубаторів сприяв стрімкому розширенню інноваційної активності, особливо в сфері малого бізнесу. Це стало потужним імпульсом для формування в КНР ринку венчурного капіталу.

У 2004 р. в країні діяло приблизно 500 бізнес-інкубаторів, серед них — понад 200 різних *інкубаторів науково-технічних підприємств*. При цьому 109 бізнес-інкубаторів є сертифікованими національними центрами підтримки МСП, серед яких 24 спеціалізуються на програмному забезпеченні, а ще 58 є науково-технічними центрами при університетах і коледжах. Бізнес-інкубатори мають у своєму розпорядженні 1515,1 млн м² виробничих та офісних площ, на яких розташовано близько 3 млн МСП, що становить майже 25% від усіх МСП країни. *Урядове агентство з управління інкубаторами перебуває в складі Міністерства науки і технологій*, тому більшість інкубаторів Китаю надають послуги компаніям, які займаються технологіями. Основна частина інкубаторів розташована у великих містах.

У країні ефективно діє *система державної і суспільної підтримки та розвитку інноваційних МСП*, яка передбачає:

- надання фінансової підтримки МСП для компенсації можливих ризиків, надання оборотного капіталу та субсидій відповідно до чинного *“Закону про підтримку МСП”* [11]. До державного бюджету введено статті витрат на створення спеціальних фондів для розвитку МСП і надання допомоги фінансовим інститутам обслуговуючим МСП;
- зменшення можливих підприємницьких ризиків, особливо на ранніх етапах розвитку підприємств, збільшуючи їх шанси на досягнення успіху. Особлива увага приділяється можливості швидкого залучення в сектор МСП приватного венчурного капіталу на досить вигідних умовах із урахуванням пільгового оподаткування;
- надання безоплатної державної технологічної підтримки МСП, включаючи надання результатів науково-технічних розробок, виконаних у державних НДІ і лабораторіях, а також своєчасної інформаційної та консультативної підтримки підприємців;
- державну підтримку в забезпеченні сталої взаємодії МСП із великими підприємствами при одночасному використанні ресурсів у їх реструктуризації та оптимізації. Особлива увага приділяється кращому розміщенню в секторі МСП державних замовлень на това-

ри і послуги. *Політика уряду спрямована на підтримку експортних можливостей МСП при одночасному стимулюванні підприємців до інвестицій за кордоном.*

У рамках спеціальної програми розвитку високотехнологічного сектору, розробленої Міністерством науки і технологій Китаю, тільки на початковому етапі її реалізації в фундаментальні та прикладні дослідження щорічно вкладалося близько 13 млрд дол. США. Ці кошти спрямовувались на допомогу академічним інститутам і малим інноваційним компаніям для комерціалізації результатів фундаментальних досліджень і НДДКР у сфері електроніки та інформаційних технологій. *Уряд надав китайським виробникам комп'ютерів і електроніки податкові пільги і значною мірою захистив їх інтереси від зарубіжних конкурентів. З метою стимулювання проникнення високих зарубіжних технологій в Китай, був прийнятий закон [12], за яким іноземні компанії могли вийти на китайський ринок, тільки заснувавши спільне підприємство з китайською фірмою. Американські, європейські, японські та тайванські виробники електронного устаткування масово почали розміщувати на території КНР власні виробництва і надавати великі підряди місцевим компаніям, що дозволило Китаю у 2007 р. вийти на друге місце в світі після США за обсягом виробництва електронного обладнання.*

Умовою надання спеціальних пільг національним підприємствам і СП є *отримання ними статусу високотехнологічного підприємства*. Статус встановлюється на п'ять років (для технологій із тривалим періодом освоєння — на сім років). Ставка прибуткового податку для високотехнологічних підприємств становить 15%, зокрема, для підприємств, що експортують не менше 70% продукції, — 10%. Передбачені також і *“пільгові канікули”*: для національних підприємств — терміном на один рік, для СП — на два роки. Надалі зниження податків також можливо, наприклад, якщо компанія *отримала статус “високотехнологічного підприємства”*.

За китайськими законами в статутному капіталі СП інноваційного підприємства (ІП) іноземні інвестиції повинні становити не менше 25%. Учасники ІП мають пільги з оподаткування: перші два роки вони повністю звільняються від податку на прибуток, наступні три роки — на 50% [13; 14].

Варто зауважити, що влада Китаю не зупиняється в прагненні досягти стійкого рівня розвитку економіки. З цією метою проводиться політика постійного вдосконалення діючого законодавства країни, зокрема, 29 серпня 2015 р. вступила в дію нова редакція Закону КНР “Про

впровадження наукових та технологічних досягнень”. Згідно з законом передбачено заходи державної підтримки при впровадженні наукових і технологічних досягнень у виробництво як у загальнодержавному, так і на регіональному рівні. Закон передбачає: створення спеціалізованих фондів; проведення пільгової податкової політики щодо наукових установ, які впроваджують свої досягнення у виробництво; підтримку венчурних стартапів; надання адміністративної підтримки проектам, які виконують визначені Законом функції. Документ є базовим нормативним актом, на основі якого місцеві органи державної влади розробляють конкретні заходи з підтримки НДДКР.

В “Основних положеннях державного плану середньо- і довгострокового розвитку в галузі науки і техніки на 2006–2020 рр.” [15] наголошується на необхідності подальшого посилення інноваційної та наукової діяльності. Передбачається, що до 2020 р.: частка капіталовкладень у наукові дослідження та відкриття у валовому внутрішньому продукті Китаю зросте до 2,5%; більш ніж до 60% зросте коефіцієнт вкладу науки і техніки в економіку; до 30% знизиться зовнішня технічна залежність. Для цього уряд Китаю послідовно збільшує вкладення в дослідження і розробки.

Міністерство науки і техніки КНР передбачає, що до 2020 р. Китай стане державою інноваційного типу, до яких відносяться, зокрема, США, Японія, Республіка Корея і Фінляндія. Це буде забезпечуватися створенням цілісної науково-технічної системи розвитку інноваційної діяльності в країні. Нині в науково-технічній сфері КНР зосереджено 38,5 млн осіб. За чисельністю зайнятих у науково-технічній сфері працівників Китай посідає провідне місце в світі [16].

З прийняттям довгострокової програми розвитку науки і техніки до 2020 р. розміри податкових пільг для китайських інноваційних підприємств значно збільшилися. Як і деякі інші країни (США, Південна Корея), Китай став більшу увагу приділяти не зменшенню розмірів податків на прибуток, а відрахуванням із оподаткованої бази і податкових кредитів.

Китайські технопарки добре вбудовані в регіон або місто і працюють у тісному контакті з місцевою адміністрацією. Держава здійснює політичне керівництво і фінансову підтримку, забезпечує управління парками, податкові та інші привілеї, які залучають іноземних інвесторів. Стають помітнішими зрушення від соціалістичних адміністративних методів до західного менеджменту.

У 2016 р. були опубліковані “Основні положення державної стратегії інноваційного розви-

тку”, що визначили завдання і напрями інноваційного розвитку країни на середньострокову перспективу. Згідно з документом до 2018 р. повинні бути визначені зразкові центри з розвитку підприємництва і майданчики підтримки масового підприємництва [2].

Підсумовуючи викладене вище, можна сказати, що основною метою створення адміністративно-економічних утворень із пільговими режимами роботи, зокрема технопарків, є імплементація однієї із основних стратегічних задач китайського уряду, закладеної в загальнодержавній науково-виробничій програмі “Факел”: запобігання дублюванню і поглиблення спеціалізації та кооперації між технопарками. Крім того, метою також є комерціалізація результатів науково-дослідної та інноваційної діяльності, підвищення конкурентоспроможності країни на світовому ринку, створення нових робочих місць і підвищення добробуту населення країни.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження можна зробити наступні висновки та узагальнення.

1. В умовах глобалізації світової економіки державна підтримка розвитку інноваційної діяльності набуває особливої значущості. Інструменти державної підтримки інноваційної діяльності поширюються на організації як державної, так і приватної форм власності залежно від значущості наукових досліджень. Підвищується результативність застосування методів стимулювання і активізації інноваційної діяльності. Простежується тенденція до зростання ролі державно-приватного партнерства для активізації інноваційної діяльності в результаті застосування заходів зі стимулювання інновацій. Позитивна динаміка показників інноваційної активності країн, що розвиваються, включаючи Китай, свідчить про активізацію інноваційної діяльності в світовій економіці.

2. Можна відзначити, що державна влада Китаю активно займається підтримкою різноманітних інноваційних програм. Причому нині існує значна кількість подібних програм, підтримка яких здійснюється в різних формах. Серед таких форм — і пряме субсидування, і різноманітні пільги, й інформаційна підтримка тощо.

3. Моделі державного стимулювання інноваційної діяльності КНР притаманні наступні специфічні риси: орієнтація на інтеграцію в глобальну інноваційну сферу; пріоритет державної політики в галузі науки і освіти, створення сприятливих інституційних умов для інноваційного бізнесу; ієрархічна система управління (у кожній провінції є своя комісія з питань науки і нових технологій, місцеві органи управління уповно-

важені підлаштовувати державну політику під конкретні соціальні, економічні та географічні умови регіону).

4. Після 30 років реформ Китай досяг значних успіхів, зробивши істотний ривок в економічному розвитку. Починаючи з дуже низького вихідного рівня, КНР збільшила обсяг ВВП і зовнішньої торгівлі у понад 100 разів і забезпечила високе зростання доходів населення. В інноваційному розвитку підприємств також досягнуто великого прогресу, але меншого, ніж у темпах економічного зростання. Але це заклало міцні основи для збереження стабільності економічного розвитку.

5. Для структури під назвою “технопарк” оптимальною є організаційно-правова форма акціонерного товариства (АТ). Потім це АТ виступає представником інтересів держави у відносинах із комерційними компаніями. Для кожного інноваційного проекту створюється спільне підприємство з пайовою участю цього державного АТ і часткою комерційних компаній.

За матеріалами огляду та аналізу китайського досвіду у взаємодії держави і приватного сектору можна виділити наступні ключові принципи, які будуть ефективними для використання в Україні при стимулюванні інноваційної діяльності:

1) Покращення якості бізнес-середовища через подолання проблеми неконкурентоспроможного інвестиційного клімату. Останній викликаний нерозвиненими умовами для справедливої конкуренції на ринках і неефективною державною підтримкою, а також значними бар'єрами для поширення в економіці нових технологій, зумовлених галузевим регулюванням, процедурами сертифікації, митним і податковим адмініструванням.

2) Удосконалення нормативно-правової бази, законодавчого оформлення оригінальних управлінських рішень із урахуванням особливого статусу вчених і наукових організацій, можливостей прямого і непрямого фінансування передачі технологій і створення інфраструктури. Особлива увага повинна приділятися створенню організаційних механізмів, стимулюючих приватні компанії укладати договори на проведення досліджень із державними університетами та інститутами, які в свою чергу отримують можливість займатися технічним консультуванням, працювати керівними співробітниками в приватних компаніях і мати права на інтелектуальну власність, отриману за державними замовленнями.

3) Інноваційна політика України має розроблятися як горизонтальна стратегія та торкатися усіх сфер діяльності, що впливають на інновації: освітньої, науково-технічної, промис-

лової, інвестиційної тощо. Як результат — реалізовуватиметься не окрема інноваційна політика, а комплексна, сприятлива до інновацій, державна.

4) Інноваційна політика має базуватися на принципах системності й послідовності та приділяти особливу увагу розвитку мережових взаємодій між учасниками інноваційної системи. Діяльність інноваційної системи значною мірою зумовлюється інтенсивністю цих взаємозв'язків, а нездатність до взаємодії, навпаки, гальмує процес інновацій, знижує продуктивність системи загалом.

5) Інноваційна політика має відповідати рівню розвитку країни та враховувати її особливості. Україна має скористатися світовим досвідом, особливо щодо механізмів реалізації інноваційної політики, але цілі та зміст національної моделі розвитку необхідно визначити самостійно.

6) На регіональному рівні ефективність державної інноваційної політики залежатиме як від рівня автономності регіональних органів влади у визначенні питань, пов'язаних із інноваціями, так і від успішності їх взаємодії з іншими регіонами, координації з державною політикою та пріоритетами центральних органів влади.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Информация о специальных экономических зонах КНР // Портал внешнеэкономической информации Министерства экономического развития Российской Федерации, 2013 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: http://www.ved.gov.ru/exportcountries/cn/about_cn/laws_ved_cn/special_area_cn/.
2. Годовой обзор состояния экономики и основных направлений внешнеэкономической деятельности Китайской Народной Республики в 2016 году // Портал внешнеэкономической информации Министерства экономического развития Российской Федерации, 2016. — 161 с. [Электронный ресурс]. — Режим доступа: http://91.206.121.217/TpApi/Upload/1ec16458-cabe-41bc-9873-f4cb5933cc19/obzor_economy_China_2017.pdf.
3. Аналитическая информация. Опыт функционирования технологических парков в Китае // Технопарк “Новосибирск”, 1999 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://tpark.ict.nsc.ru/analytic/chinatpark.htm>.
4. Ключихин Е. Научная и инновационная политика Китая / Е. Ключихин // Международные процессы. — М. : Научно-образовательный форум по международным отношениям, 2013. — № 33. — Т. 11. — С. 37–55 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.intertrends.ru/thirty-third/Klochihin.pdf>.
5. OECD (2016) “China” in OECD Science, Technology and Innovation Outlook // OECD Publishing, Paris [electronic resource]. — Access: http://dx.doi.org/10.1787/sti_in_outlook-2016-52-en.
6. National High-tech R&D Program (863 Program) [electronic resource]. — Access: <http://www.most.gov.cn/eng/programmes1/index.htm>.

7. Программа “Факел” [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://xn----7sbbgpkiaact2d2af7p.xn--p1ai/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%BC%D0%B0-%D0%A4%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%BB-773.html>.
8. Лебедько С. “Свободная” экономика Китая / С. Лебедько // Финансовый директор. — 2008. — № 11–12. — С. 26–30 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwj9zYHEkIbXAhXCBsAKHXPaAAcQFggsMAE&url=http%3A%2F%2Ffin2top.com%2Fdownload-article%2F449&usg=AOvVaw1M-ppySmcm0dzLjhOMQ9y>.
9. Бруман Ю.С. Технопарк в Китае / Ю.С. Бруман, В.Д. Смоляренко // Инновации. — 2006. — № 7 (94). — С. 35–37 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/tehnopark-v-kitae>.
10. Козлова Н.А. Функционирование свободных экономических зон в Китае / Н.А. Козлова // Вестник Приамурского государственного университета им. Шолом-Алейхема. — 2015. — № 4 (21). — С. 50–58 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/funktsionirovanie-svobodnyh-ekonomicheskikh-zon-v-kitae>.
11. Закон КНР “О содействии малым и средним предприятиям” [Электронный ресурс]. — Режим доступа: http://chinalawinfo.ru/economic_law/law_sme_promotion або http://www.russchinatrade.ru/assets/files/ru-useful-info/China_law_malyi_biznes.pdf.
12. Закон КНР “О паевых совместных предприятиях китайского и иностранного капитала” [Электронный ресурс]. — Режим доступа: http://china-lawinfo.ru/economic_law/law_equity_joint.
13. От луна-парков к индустриальным паркам / Центр современного Китая “ТЯНЬСЯ ЛИНК” [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.tianxia.link/ru/article/5757-ot-luna-parkov-k-industrial-nym-parkam>.
14. Пинягин Ю. Технопарки как элемент инновационной структуры страны / Ю. Пинягин, Л. Сяоцзюань // Банкаўскі веснік. — Снежань 2016. — С. 48–55 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjUicS3IYbXAhVlKcAKHaTABOoQFggIMAA&url=https%3A%2F%2Fwww.nbrb.by%2Fbv%2Farticles%2F10344.pdf&usg=AOvVaw0aalB5fRbDahHYKu9r9AA>.
15. Национальна стратегія інноваційного розвитку Китаю [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.nas.gov.ua/siaz/Ways_of_development_of_Ukrainian_science/article/14066.2.1.014.pdf.
16. Зарубежный опыт государственной поддержки инновационных малых и средних предприятий // Кировский областной Фонд поддержки предпринимательства (КОФПМСП МКК), 2016 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://kfpp.ru/analytics/material/innovation.php>.
17. http://www.ved.gov.ru/exportcountries/cn/about_cn/laws_ved_cn/special_area_cn/.
2. Godovoy obzor sostoyaniya ekonomiki i osnovnyih napravleniy vneshneekonomicheskoy deyatel'nosti Kitayskoy Narodnoy Respubliki v 2016 godu (2016) [Annual review of the state of the economy and the main directions of foreign economic activity of the People's Republic of China in 2016]. Portal vneshneekonomicheskoy informatsii Ministerstva ekonomicheskogo razvitiya Rossiyskoy Federatsii [Foreign Economic Information Portal of the Ministry of Economic Development of the Russian Federation]. Available at: http://91.206.121.217/TpApi/Upload/1ec16458-cabe-41bc-9873-f4cb5933-cc19/obzor_economy_China_2017.pdf.
3. Analiticheskaya informatsiya. Opyt funktsionirovaniya tekhnologicheskikh parkov v Kitae (1999) [Analytical information. Experience in the operation of technology parks in China]. Tekhnopark “Novosibirsk” [Technopark “Novosibirsk”]. Available at: <http://tpark.ict.nsc.ru/analitic/chinatpark.htm>.
4. Klochikhin E. (2013) Nauchnaya i innovatsionnaya politika Kitaya [China's science and innovation policy]. Mezhdunarodnye protsessy [International Processes]. Moscow (in Russ.): Nauchno-obrazovatelnyy forum po mezhdunarodnym otноsheniyam [Scientific and educational forum on international relations], no. 33, Vol. 11, pp. 37–55. Available at: <http://www.intertrends.ru/thirty-third/Klochihin.pdf>.
5. OECD (2016) “China”, in OECD Science, Technology and Innovation Outlook 2016, OECD Publishing, Paris. Available at: http://dx.doi.org/10.1787/sti_in_outlook-2016-52-en.
6. National High-tech R&D Program (863 Program). Available at: <http://www.most.gov.cn/eng/programmes1/index.htm>.
7. Programma “Fakel” [“Torch” program]. Available at: <http://xn----7sbbgpkiaact2d2af7p.xn--p1ai/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%BC%D0%B0-%D0%A4%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%BB-773.html>.
8. Lebedko S. (2008) “Svobodnaya” ekonomika Kitaya [China's “free” economy]. Finansovyy direktor [Chief Financial Officer], Vol. 11–12, pp. 26–30. Available at: <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwj9zYHEkIbXAhXCBsAKHXPaAAcQFggsMAE&url=http://fin2top.com/download-article/449&usg=AOvVaw1M-ppySmcm0dzLjhOMQ9y>.
9. Bruman Yu.S., Smolyarenko V.D. (2006) Tehnopark v Kitae [Technopark in China]. Innovatsii [Innovations], Vol. 7 (94), pp. 35–37. Available at: <https://cyberleninka.ru/article/n/tehnopark-v-kitae>.
10. Kozlova N.A. (2015) Funktsionirovanie svobodnykh ekonomicheskikh zon v Kitae [Functioning of special economic zones in China]. Vestnik Priamurskogo gosudarstvennogo universiteta im. Sholom-Aleykhema [Bulletin of Priamur State University named after Sholom-Aleikhem], Vol. 4 (21), pp. 50–58. Available at: <https://cyberleninka.ru/article/n/funktsionirovanie-svobodnyh-ekonomicheskikh-zon-v-kitae>.
11. Zakon KNR “O sodeystvii malym i srednim predpriyatiyam” [The CPR Law “On Assistance to Small and Medium-sized Enterprises”]. Available at: http://chinalawinfo.ru/economic_law/law_sme_promotion або http://www.russchinatrade.ru/assets/files/ru-useful-info/China_law_malyi_biznes.pdf.
12. Zakon KNR “O paevykh sovmetnykh predpriyatiyakh kitayskogo i inostrannogo kapitala” [The CPR Law “On mutual joint ventures of Chinese and foreign capital”]. Available at: http://chinalawinfo.ru/economic_law/law_equity_joint.

REFERENCES

13. Ot luna-parkov k industrialnym parkam. Tsentr sovremennogo Kitaya "TYaNSYa LINK" [From amusement parks to industrial parks. Center for Contemporary China "TIANXIA LINK"]. Available at: <http://www.tianxia.link/ru/article/5757-ot-luna-parkov-k-industrialnym-parkam>.
14. Pinyagin Yu., Syaotszyuan L. (2016) Tekhnoparki kak element innovatsionnoy struktury strany [Technology parks as part of the country's innovation infrastructure]. Bankaŷski vesnik, Dec., pp. 48–55. Available at: <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjUicS3IYbXAhVLKcAKHaTABOoQFggIMAA&url=https%3A%2F%2Fwww.nbrb.by%2Fbv%2Farticles%2F10344.pdf&usq=AOvVaw0aalB5BfRbDAhHYKu9r9AA>.
15. Natsionalna stratehiia innovatsiinoho rozvytku Kytau [National Strategy for China's Innovation Development]. Available at: http://www.nas.gov.ua/siaz/Ways_of_development_of_Ukrainian_science/article/14066.2.1.014.pdf.
16. Zarubezhnyy opyt gosudarstvennoy podderzhki innovatsionnykh malykh i srednikh predpriyatiy (2016) [Foreign experience of state support of innovative small and medium-sized enterprises]. Kirovskiy oblastnoy Fond podderzhki predprinimatelstva [Kirov Regional Foundation for Entrepreneurship Support]. Available at: <https://kfpp.ru/analytics/material/innovation.php>.

O.V. Prudka, Senior Researcher

CHINESE EXPERIENCE OF STATE STIMULATION OF INNOVATION ACTIVITY

Abstract. *The main factor of sustainable economic growth at the moment is competitiveness, based on the innovative activity of the business. The development of the national economy is increasingly determined by the updating of technologies; the development of new markets and organizational innovations (institutional innovations). Since the implementation of this program requires the development of mechanisms and tools to support the innovative activities of economic entities on the part of the state, it is necessary to study successful international experience. Especially valuable is the analysis of the experience of the development of organizational innovations, the use of which allows a significant advance in the field of innovation and enhance the competitiveness of enterprises in the real sector of the economy and the national economy as a whole. The article shows that at present, China has developed and implemented a large number of official documents and regulations that determine the main directions of innovative development of industry; it was demonstrated that in order to ensure sustainable growth of the economy on the basis of creating favorable conditions for innovation and investment activity of enterprises, it is necessary to find effective tools to stimulate it; state assistance in mobilizing investment resources in innovative projects; the development of programs to support innovation activities of individual industries and regions.*

Keywords: *China, innovation activity, state support, technology parks, preferential treatment, high technology zone.*

O.B. Прудкая, с.н.с.

КИТАЙСКИЙ ОПЫТ ГОСУДАРСТВЕННОГО СТИМУЛИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Резюме. *Основным фактором устойчивого экономического роста в настоящее время является конкурентоспособность, опирающаяся на инновационную активность бизнеса. Развитие национальной экономики все чаще обуславливается обновлением технологий, освоением новых рынков и организационными нововведениями (институциональными инновациями). Поскольку реализация этого курса требует выработки механизмов и инструментов поддержки инновационной деятельности субъектов экономики со стороны государства, необходимо изучать успешный мировой опыт. Особенно ценным является анализ опыта развития организационных нововведений, использование которых позволяет существенно продвинуться в области инноваций, повысить конкурентоспособность предприятий реального сектора экономики и национальной экономики в целом. В статье показано, что в настоящее время в Китае уже разработано и внедрено большое количество официальных документов и нормативных актов, определяющих основные направления инновационного развития промышленности. Доказано, что для устойчивого роста промышленности на основе создания благоприятных условий для инновационно-инвестиционной деятельности предприятий необходимо содействие государства в направлении инвестиционных ресурсов в инновационные проекты, а также требуется разработка программ по поддержке инновационной деятельности отдельных отраслей и регионов.*

Ключевые слова: *Китай, инновационная деятельность, государственная поддержка, технопарки, льготный режим работы, зона высоких технологий.*

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРА

Прудка Ольга Володимирівна — с.н.с. Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації, вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03680; +38 (044) 521-09-67; olga_prudka@ukr.net; ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-6562-260X>

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Prudka O.V. — Senior Researcher of Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information, 180, Antonovycha Str., Kyiv, Ukraine, 03680; +38 (044) 521-09-67; olga_prudka@ukr.net; ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-6562-260X>

ІНФОРМАЦІЯ ОБ АВТОРЕ

Прудкая О.В. — с.н.с. Украинского института научно-технической экспертизы и информации, ул. Антоновича, 180, г. Киев, Украина, 03680; +38 (044) 521-09-67; olga_prudka@ukr.net; ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-6562-260X>